

Odčitelnost 100 % výdajů na výzkum a vývoj

Novela zákona o daních z příjmů zavádí v § 34 odst. 4 odčitelnost 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období na realizaci projektů výzkumu a vývoje. Zákon pak určil celou řadu dalších podmínek, jejichž rozbor se v tomto článku nechceme zabývat.

Výše uvedené ustanovení bylo do zákona zakomponováno jako ustanovení, které má sloužit k podpoře vědy a výzkumu. Jeho formulace však s sebou přináší celou řadu otázek.

Jako hlavní nám připadá otázka, co zákon rozumí slovním spojením „projekty výzkumu a vývoje.“ Co je a co není takovým projektem?

Text zákona:

„Od základů daně lze odečíst 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje^{73a)}, které mají podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtů, návrhů technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části a na certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje. Pokud vynaložené výdaje (náklady) souvisejí s realizací projektů výzkumu a vývoje^{73a)} pouze zčásti, je možné od základů daně odečíst pouze tuto jejich část. Výdaje (náklady), které lze odečíst od základu daně, musí být výdaji (náklady) vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení zdaňitelných příjmů a musí být evidovány odděleně od ostatních výdajů (nákladů) poplatníka. Tento odpočet nelze uplatnit na služby a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje pořízené od jiných osob s výjimkou výdajů (nákladů) vynaložených za účelem certifikace výsledků výzkumu a vývoje, a dále na ty výdaje (náklady), na které již byla i jen zčásti poskytnuta podpora z veřejných zdrojů.“

Zákon se v odvolávce odkazuje na definici zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, podle kterého je výzkum a vývoj definován v § 2 následovně:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí výzkumem a vývojem systematická tvůrčí práce konaná za účelem získání nových znalostí nebo jejich využití. Dále se rozlišuje:

a) výzkum, kterým je systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury nebo společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků, prováděná jako

1. základní výzkum, kterým jsou experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem

získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů při využití získaných poznatků, nebo

2. aplikovaný výzkum, kterým jsou experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získání nových poznatků zaměřených na budoucí využití v praxi; ta část aplikovaného výzkumu, jehož výsledky se prostřednictvím vývoje využívají v nových výrobcích, technologiích a službách, které jsou určeny k podnikání podle zvláštního právního předpisu, 1. se označuje jako průmyslový výzkum; b) vývoj, kterým je systematické tvůrčí využití poznatků výzkumu nebo jiných námětů k produkci nových nebo zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení anebo k zavedení nových či zlepšených technologií, systémů a služeb, včetně pořízení a ověření prototypů, poloprovozních nebo předváděcích zařízení.“

Pro rozptýlení pochybnosti

bylo zveřejněno Doporučení Rady pro výzkum a vývoj k aplikaci zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů při odpočtu výdajů vynaložených na projekty výzkumu a vývoje od základu daně z 13. 5. 2005 (dále jen „Rada“), ze kterého dále citujeme.

Rada doporučuje, aby finanční orgány při posuzování, zda jsou náklady vynaloženy na projekty výzkumu a vývoje, vycházeli:

- především ze zákona o podpoře výzkumu a vývoje (dále „ZPVV“),
- ze standardní praxe pro šetření o výzkumu a vývoji používané OECD,
- z pravidel ES pro posuzování veřejné podpory v oblasti výzkumu a vývoje.

A. Pozitivní identifikace výzkumu a vývoje (dále „VaV“)

Základním kritériem pro odlišení VaV od ostatních (příbuzných) činností je přítomnost ocenitelného prvku novosti ve VaV a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty.

Pro toto posouzení se doporučuje použít na základě Příručky Frascati tato **doplňující (pomocná) kritéria**:

- Stanovení cílů projektu (jejich dosažitelnost a vyhodnotitelnost po ukončení projektu)
- Prvek novosti nebo novátorství (v rámci možných informací, které může mít poplatník k dispozici v dané době)
- Hledání předtím neodhalených jevů, struktur nebo vztahů
- Aplikace poznatků nebo techniky novým způsobem

(Pokračování na stránce 2)

DAŇOVÝ KALENDÁŘ – SRPEN

1. 8.

Daň darovací – přiznání k dani z majetku bezúplatně nabytého v I. pololetí práv. osobami dle § 20 odst. 4

Pojistné na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za 3. čtvrtletí

Daň z příjmu

a) odvod daně vybírané srážkou podle zvl. sazby daně za červen

b) odvod částek zajištění daně za červen

Pojistné na důchodové a nemocenské pojištění – podání přehledu OSVČ podávajících přiznání k DP fyzických osob v prodloužené lhůtě

8. 8.

Pojistné – je splatná záloha na důchodové a nemocenské poj. a záloha na zdravotní poj. za červenec

Pojistné na důchodové a nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti – doplatek pojistného OSVČ podávajících přiznání k DP fyz. osob v prodloužené lhůtě

9. 8.

Spotřební daň – platba daně za červen

25. 8.

DPH – podání přiznání a zaplacení daně za červenec

Spotřební daň – podání přiznání za červenec, podání přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z topných olejů, zelené nafty a technického benzínu a mazacích olejů za prosinec 2004 (pokud vznikl nárok)

31. 8.

Daň z příjmu

a) odvod daně vybírané srážkou podle zvl. sazby daně za červenec

b) odvod částek zajištění daně za červenec

Daň z nemovitostí – 1. splátka na daň (poplatníci samostatně provozující zemědělskou výrobu a chov ryb s daňovou povinností vyšší než 1000 Kč)

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

• Částka 105, rozeslaná 21. 7. 2005

293. Vyhláška o dokumentech, které je třeba předložit notáři k vydání osvědčení při přemístění zapsaného sídla evropské společnosti a při založení evropské společnosti fúzí

• Částka 104, rozeslaná 18. 7. 2005

286. Zákon, kterým se mění zákon č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozděj. předpisů 292. Zákon, kterým se mění zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

• Částka 98, rozeslaná 30. 6. 2005

268. Nařízení vlády, kterým se stanoví vyměřovací základ pro rok 2006 u osoby, za kterou je plátcem pojistného na všeobecné zdravotní pojištění stát

Newsletter Finanční Management vydává Economia, a.s.,
ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři

www.fucik.cz, tel.: 234 035 600

(Pokračování ze stránky 1)

- Výsledkem má být nové, hlubší chápání jevů, vztahů, principů s významem širším než pro jednu organizaci
- Očekávaný přínos, tj. patent, licence, chráněný vzor apod.
- Kvalifikace pracovníků zařazených do projektu
- Používané metody
- Souvislost s větším celkem (např. s programem, s činností podniku)
- Míra obecnosti předpokládaných výsledků
- Souvislost projektu s jinou vědeckotechnickou činností

Doporučuje se nevyžadovat, aby byl poplatník povinen splnit zároveň všechna z uvedených doplňujících kritérií pro to, aby jeho aktivity bylo možno označit za výzkum a vývoj. V případě, kdy je výzkumná činnost popsána formou projektu, může být jedním z možných doplňujících (nikoliv povinných) kritérií i nezávislá odborná oponentura projektu. Při posuzování dílčích aktivit VaV je často důležitý účel prováděné činnosti (např. pitva může být prováděna jako rutinní činnost, ale také v rámci zkoumání příčin úmrtnosti při výzkumu nových léčebných postupů).

Praktickým základem pro posuzování v obtížných případech může být základní pravidlo původně stanovené americkou Nadací pro vědu (National Science Foundation – NSF):

„Je-li prvořadým cílem **dosáhnout dalšího technického vylepšení výrobku nebo procesu**, patří práce do rámce definice VaV. Jestliže je na druhé straně výrobek, proces nebo přístup v podstatě daný a prvořadým cílem je vytvořit trh, provádět předvýrobní plánování nebo hladce zprovoznit výrobní nebo kontrolní systém, práce již není VaV.“

Kromě činností odpovídajících obecnému vymezení VaV uvádíme některé příklady činností, které lze ještě zahrnout do VaV:

1. **Koncepční a metodická práce** – rozvoj nových nebo podstatně modifikovaných průzkumů a statistických systémů, vývoj nových metodik šetření, vyvíjení nových nebo podstatně zdokonalených metod zkoušení, studie proveditelnosti projektu VaV, příprava původní zprávy o výsledcích projektu VaV.

2. **Projekční, konstrukční práce, výpočty a návrhy technologií** sloužící k vývoji nebo inovaci výrobků nebo výrobních procesů.

3. **Příbuzné činnosti prováděné výlučně pro účely projektu VaV** – manažerská, administrativní a kancelářská činnost, včetně vedení účetnictví, patentové a licenční práce, sběr údajů, jejich zpracování a interpretace, studie záměrů politiky (národní, regionální, místní) a podnikatelské záměry podniků (zahrnuje se pouze, jde-li o úpravu stávajících nebo vytváření nových metodik s ocenitelným prvkem novosti, nezahrnují se stále analýzy).

4. **Prototypy** (tj. původní modely zahrnující veškeré technické a výkonové charakteristiky nového výrobku nebo jeho skupin, nebo první vyrobené kusy nového výrobku) – zahrnují se, pokud je prvořadým cílem ověření navrženého řešení nebo jeho další vylepšení; hranicí je ukončení nezbytné modifikace prototypu a úspěšné dokončení zkoušek – nezahrnují se další kopie prototypu určené pro dočasné potřeby komerční, vojenské, lékařské apod.

5. **Zkoušky** nových nebo inovovaných výrobků nebo jejich skupin sloužící k ověření jejich

funkcí a provozních vlastností a získání potřebných certifikací opravňujících tyto výrobky k provozu (např. proces získání homologace nového vozidla).

6. **Zkušební provozy a zkušební výroba** – zahrnuje se, pokud jsou prováděny za účelem vyhodnocení hypotéz, sestavení vzorce a specifikací nového výrobku, projektování zařízení pro nové procesy a postupy, technické specifikace a provozní charakteristiky nezbytné pro koncepci, vývoj a výrobu nových výrobků a procesů; nezahrnuje se projekce pro výrobní proces, příprava provozních pokynů. Prvořadý cíl je nekomerční, nevylučuje se však prodej produkce nebo její části. Nezahrnuje se fáze fungování prototypu v rámci záběhu nové výroby.

7. **Vývoj softwaru** – zahrnuje se, pokud dokončení závisí na vědeckotechnickém pokroku a cílem projektu je systematické vyjasnění vědecké nebo technické nejistoty; vývoj operačních systémů, programovacích jazyků, řízení dat, komunikačního softwaru, vývoj internetové technologie, výzkum metod projektování, vývoje, používání nebo údržby softwaru, vývoj nových softwarových nástrojů nebo technologií, vývoj nových pouček a algoritmů v oblasti teoretické počítačové vědy. Může být součástí většího projektu (i nevýzkumného) nebo může jít o VaV softwaru jako konečného produktu.

7. **Zdravotnický a farmaceutický VaV** – zahrnuje se VaV až do fáze klinické zkoušky léků, vakcín, léčebných metod (včetně), avšak pouze do udělení povolení k výrobě, s výjimkou marketingu a vývoje procesu.

8. **Šlechtitelství** – činnosti prováděné do fáze uznání (registrace) odrůdy, včetně vyhodnocování užitečných vlastností prováděného při registračním řízení; nezahrnuje udržovací šlechtění.

10. **Služby** – např. VaV rizikových modelů, výzkum společenských jevů, VaV vedoucí k novým či podstatně zdokonaleným službám, vývoj nových metod a nástrojů průzkumu.

B. Negativní identifikace VaV

Podle Příručky Frascati je při identifikaci činnosti VaV problematické rozlišení mezi VaV a souvisejícími činnostmi, které již nelze zahrnout do VaV:

1. **Vzdělávání a výcvik** – tj. veškeré vzdělávání a výcvik pracovníků na univerzitách a institucích pro vyšší a pomaturitní vzdělávání (je však možné do VaV zahrnout výzkum prováděný postgraduálními studenty na univerzitách, pro tyto účely však pouze za podmínky, že není současně podporován z veřejných prostředků např. v rámci podpory specifického výzkumu na vysokých školách nebo v rámci mzdových nákladů jako účelová podpora projektu VaV);

2. **Příbuzné vědeckotechnické činnosti** (kromě případů, kdy jsou tyto činnosti prováděny výlučně pro účely projektu VaV) – tj. např. informační služby jako shromažďování, kódování, klasifikace, zaznamenávání, rozšiřování, překládání, analyzování, vyhodnocování prováděné vědeckotechnickými pracovníky, bibliografickou, informační, poradenskou či patentovou službou nebo vědeckou konferencí, sběr údajů či pozorování rutinního charakteru, jakož i zpracování těchto údajů (např. geologický, meteorologický průzkum, astronomická pozorování, sčítání lidu, průzkum trhu), standardizace (udržování národních standardů, kalibrace a analýza materiálů, výrobků, procesů, půd, ovzduší apod.);

studie proveditelnosti, specializovaná zdravotní péče (rutinní zkoumání a používání lékařských znalostí); administrativní a právní úkony spojené s patentovou a licenční činností; studie záměrů politiky či podnikatelské činnosti; udržování národních standardů, kalibrace druhotných standardů.

3. **Standardní vývoj softwaru a počítačová údržba** – tj. např. implementace (ladění a úpravy) existujícího systému v podmínkách zákazníka, přidání uživatelské funkčnosti k aplikačním programům, řešení technických problémů, údržba softwaru, podpora nebo úprava existujících systémů, předvádění nebo překlady počítačových jazyků, příprava uživatelské dokumentace bez vazby na projekt VaV.

4. **Průmyslové činnosti inovačního charakteru a příbuzné činnosti** – tj. např. získání technologie (hmotné i nehmotné), vybavení nástroji, provozní inženýrství, nastartování výroby, marketing nových nebo zdokonalených výrobků, výroba ukázkových modelů, provádění zkoušek pro uživatele, průmyslová výroba, předvýrobní příprava, distribuce zboží a služeb a příbuzné technické služby v rámci činnosti inovačního charakteru.

5. **Administrativa a ostatní podpůrné činnosti** – tj. činnosti, které se nezahrnují do režijních nákladů na VaV, jako administrativní a kancelářské činnosti, neprováděné výlučně pro VaV (např. činnost centrálních finančních a osobních oddělení).

6. **Zdravotnictví** – běžné použití lékařských znalostí, veškerá lékařská péče, není-li spojena přímo s projektem VaV.

Rekapitulace

Největším zdrojem chyb je rozlišení mezi experimentálním vývojem, předvýrobním vývojem (tj. např. výroba ukázkových modelů a provádění zkoušek pro uživatele) a souvisejícími činnostmi, které vyžaduje realizace inovace.

Činnosti, které nepochybně tvoří součást inovačního procesu, ale nezahrnují **ocenitelný prvek novosti**, nelze do odpočtu zařadit – např. výzkum trhu, nastartování výroby aplikovatelné na všechny průmyslové situace, vybavení nástroji, úprava návrhu pro výrobní proces. Existují však odlišnosti pro jednotlivá odvětví.

U poplatníků, kteří vedou průkaznou a přehlednou dokumentaci nákladů vynaložených jak v rámci projektu, tak v rámci činnosti inovačního charakteru, umožňující transparentní rozlišení těchto nákladů mezi projekt VaV a inovační činnost, lze přiřadit příslušnou část nákladů na vyřazené činnosti do režijních nákladů VaV.

V souladu s cílem podpory VaV a právní jistoty poplatník je třeba činnosti, které nejsou v předchozím textu výslovně popsány, ale odpovídají svou povahou obecnému vymezení výzkumu a vývoje a splňují alespoň některá z pomocných kritérií, zahrnovat do VaV za účelem daňového odpočtu.

Přitom je pro nárok poplatníka na daňový odpočet rozhodující pozitivní vymezení výdajů na oblast VaV bez ohledu na další způsob využití některých produktů výzkumné činnosti, jímž může být například prodej výsledků provedených výzkumných prací nebo prodej prototypu zákazníkovi.

Ing. Ivan Fučík

ff@fucik.cz

Novela zákona o spotřebních daních od 1. července

Zákon o spotřebních daních (353/2003 Sb.) byl novelizován zákonem č. 217/2005 Sb., který vstoupil v účinnost 1. července 2005. Jedná se o poměrně rozsáhlou novelu, která je však zaměřena především na technicko-legislativní změny zákona vyplývající z praxe a především se dotýká zvýšení spotřební daně na tabákové výrobky. Zvyšování spotřební daně v této oblasti je v souladu s harmonizací s předpisy EU, kdy je třeba postupnými kroky dosáhnout do roku 2007 minimálních sazeb platných v EU.

Z jednotlivých změn vybíráme jen několik zajímavých oblastí. V obecné části byla doplněna definice pojmu „výroba“, která byla doposud řešena pouze výkladem. Výrobou se rozumí proces, při kterém vybraný výrobek vznikne, nebo z vybraného výrobku, který je předmětem daně, vznikne vybraný výrobek, který je jiným předmětem daně. Pro minerální oleje platí, že výrobou je i proces, kdy z minerálního oleje uvedeného pod určitým kódem nomenklatury vznikne minerální olej, který je uveden pod jiným kódem nomenklatury.

Úpravy doznal i systém podmíněného osvobození od daně. Podle novely je možné, aby vybrané výrobky, na které se vztahuje některý celní režim (např. aktivní zušlechťení v systému navracení), ještě před jejich propuštěním do volného oběhu byly považovány na daňovém území ČR za podmíněně osvobozené. Doposud bylo možné v daňovém skladu umístit pouze výrobky propuštěné do režimu volného oběhu. Úprava tak umožňuje zpracovávat v daňovém skladu vybrané výrobky v jiných celních režimech.

Novinkou je zavedení statutu daňového zástupce a daňového zástupce pro zasilání vybraných výrobků. Daňovým zástupcem může být subjekt se sídlem nebo místem pobytu na území České republiky, který zastupuje provozovatele daňového skladu se sídlem v jiném členském státě Evropské unie.

Činnost daňového zástupce spočívá v přijímání vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně z daňového skladu v jiném členském státě EU, tedy ukončení dopravy výrobků a jejich uvedení do volného daňového oběhu, což je spjato s povinností zaplacení spotřební daně. Daňový zástupce nesmí přijaté vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně skladovat a dále zasílat a také nesmí být totožnou osobou se

skutečným příjemcem výrobků. Je možné říci, že daňový zástupce má obdobné postavení jako oprávněný příjemce. Daňovému zástupci je také uložena povinnost vedení evidence.

Daňový zástupce pro zasilání vybraných výrobků postihuje situace, kdy vybrané výrobky již uvedené do volného daňového oběhu v jiných členských státech EU jsou zasilány na daňové území České republiky fyzickým osobám. V takovém případě jsou tyto osoby povinny pověřit právníkou nebo fyzickou osobu v ČR (daňový zástupce pro zasilání vybraných výrobků) k zastupování při jednáních se správcem daně. Tento daňový zástupce se tak stává plátcem spotřební daně a po přijetí vybraných výrobků fyzickou osobou vzniká povinnost přiznat a zaplatit daň.

Byla také provedena změna v oblasti splatnosti spotřební daně z lihu. Obecně je splatnost spotřební daně (pokud zákon nestanoví v některých případech jinak) do 40. dne po skončení zdaňovacího období. Po novele je

spotřební daň z lihu splatná jednou částkou za měsíc ve lhůtě 55 dnů po skončení zdaňovacího období.

U doutníků, cigarillo a tabáku se mění sazba daně z dvousložkové na jednosložkovou (pevnou), a proto dochází ke změně základu daně. Základem daně u doutníků a cigarillo je množství vyjádřené v kusech, u tabáku je to v kilogramech.

U cigaret je stále základem daně pro procentní část daně cena pro konečného spotřebitele a základem pro pevnou část daně je množství vyjádřené v kusech. V této souvislosti byla také upravena ustanovení týkající se povinnosti stanovení daně pro konečného spotřebitele, kdy tato povinnost zůstává již pouze u cigaret.

Nově je za plátce daně považována také osoba, která poruší zákaz prodeje cigaret za cenu vyšší, než je cena pro konečného spotřebitele. V tomto případě je základem daně rozdíl mezi vyšší prodejní cenou a cenou pro konečného spotřebitele uvedenou na tabákové nálepce.

Nově je také možné přibalit nebo přidat k cigaretám jiný předmět, ovšem pouze za podmínky, že při takovém prodeji cigaret konečnému spotřebiteli nesmí být celková cena odlišná od ceny pro konečného spotřebitele uvedeně na tabákové nálepce. Tato skutečnost může být využívána při různých marketingových akcích.

Ing. Tomáš Plešinger

plesinger@fucik.cz

KRATCE

Návrh novely o dani z příjmů

V parlamentu se v prvním čtení nachází novela zákona o daních z příjmů. Návrh má 156 pozměňovacích bodů.

Vzhledem k tomu, že se zákon nachází teprve v prvním čtení, nechceme vás zatěžovat podrobnostmi, přesto vybíráme některé zajímavé momenty, které vláda do návrhu zapracovala:

– Dochází ke zvýšení 50% paušální výdajové položky pro podnikatele-fyzické osoby (původně 25% u živnostníků), kteří mají příjmy podle § 7 (připomínáme, že pravděpodobně dojde ze strany vlády ještě ke změně, neboť v minulém týdnu byl v novinách publikován jiný návrh s jinými procenty).

– Dochází ke zvýšení 50% odpočtu paušálních výdajů v případě pronájmu budov a nemovitostí (u ostatních pronájmů zůstává 20% sazba).

– Nezdánitelné částky u fyzických osob jsou nahrazeny daňovými bonusy (s tímto ustanovením je spojena největší část navrhovaných změn).

– Dochází ke snížení limitu odpočitatelných úroků z hypotečních úvěrů z 300 tisíc na 150 tisíc Kč ročně.

– Navrhuje se změna daňových pásem na
12 % do 121 tisíc Kč
19 % do 218 tisíc Kč
25 % do 331 tisíc Kč
32 % na zbytek

(Údaje v tisících představují výši ročního příjmu.)

– Zavádí se odpočitatelná položka v maximální výši 8000 Kč na nově zavedenou registrační pokladnu.

Vyměřovací základ na zdravotní pojištění

Od roku 2006 se opět zvyšuje vyměřovací základ pro platbu zdravotního pojištění.

Pro osoby samostatně výdělečně činné se stanoví na základě průměrné měsíční mzdy za rok 2004, která činila 18 035 Kč – minimální vyměřovací základ je tedy 9017,50 Kč a minimální pojistné 1218 Kč.

Pro osoby, za které je plátcem pojistného i stát, bude od 1. ledna 2006 činit 3798 Kč – minimální pojistné tedy bude činit 513 Kč.

Smlouva o zamezení dvojího zdanění se Srbskem a ČR

Dne 27. června 2005 vstoupila v platnost smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi vládou České republiky a radou ministrů Srbska a Černé Hory.

Tato smlouva, která se začne provádět od 1. ledna 2006, nahradí ve vzájemných daňových vztazích mezi oběma státy a ČR doposud uplatňovanou smlouvu s bývalou Jugoslávií z roku 1981. Nová smlouva bude standardně, po všech nezbytných krocích, publikována ve Sbírce mezinárodních smluv.

ManagerWeb.cz

Jediný informační portál
pro top management
www.ManagerWeb.cz

Projednávané novely zákonů v sociální oblasti

V současné době je v parlamentu několik návrhů zákonů týkajících se sociální oblasti:

- Změna zákona o sociálně-právní ochraně dětí
- Změna zákona o rodině
- Změna zákona o státní sociální podpoře
- Změny zákonů o sociálním a zdravotním pojištění
- Návrh zákona o životním a existenčním minimu
- Návrh zákona o pomoci v hmotné nouzi
- Změna zákona o nemocenském pojištění

Snad nejvýznamnější změny se týkají právě zákona o nemocenském pojištění, který je s určitými obměnami v platnosti již od roku 1956.

Záměrem zákonodárce je sjednotit systém nemocenského pojištění tak, aby byl jednotný pro všechny pojištěné osoby, to znamená jak pro zaměstnance, tak pro osoby samostatně výdělečně činné a příslušníky ozbrojených sborů. Navrhované změny by měly zamezit zneužívání systému, kdy pro zaměstnance s nižšími příjmy je výhodné čerpat nemocenské dávky, které jsou málo odlišné od dosaženého příjmu. Naopak by měla změna systému pomoci zaměstnancům s vyššími příjmy, kteří do systému odvádějí vysoké (neomezené) částky a v porovnání s odvody čerpají velmi nízká plnění.

V připravované novele jsou zahrnuty i vysoké sankce za neoprávněné vystavování potvrzení o pracovní neschopnosti a sankce za porušování léčebného režimu.

Nejdůležitějšími změnami by měly být následující úpravy:

- Stanovení maximální hranice vyměřovacího

základu pro odvod pojistného na sociální i zdravotní pojištění, a to v závislosti na násobku průměrné mzdy (bohužel navrhovaný strop pro odvod pojistného zůstává i nadále velmi vysoký – pro rok 2007 by maximální měsíční vyměřovací základ činil pětinašobek průměrné měsíční mzdy, což v současné době představuje 90 175 Kč).

– V dalších letech by se maximální vyměřovací základ měl opět snižovat, a to v roce 2008 na čtyřnásobek průměrné měsíční mzdy a v roce 2010 na trojnásobek průměrné měsíční mzdy.

– Místo nemocenské dávky bude prvních 14 kalendářních dnů pracovní neschopnosti poskytovat zaměstnavatel náhradu mzdy, ta však bude náležet pouze za dny pracovní a je stanovena tak, aby zhruba odpovídala

dosavadnímu příjmu nemocenského. Náhrada mzdy nebude daněna a nebude podléhat odvodu pojistného.

– Nemocenské dávky budou náležet od patnáctého kalendářního dne nemoci a budou se tak jako dosud poskytovat za kalendářní dny.

– Část pojistného odváděná zaměstnavatelem za zaměstnance bude snížena z 3,3 % na 1,4 %. Zaměstnavatelé s méně jak 26 zaměstnanci se mohou dobrovolně pojistit – za zaměstnance by odváděli vyšší pojistné a část vyplacené náhrady mzdy by dostali od správy sociálního zabezpečení refundováno.

Pokud schvalování zákona bude probíhat podle plánu, měl by vstoupit v platnost od 1. července 2006.

Lída Malimánková

malimankova@fucik.cz

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

Povinnost sestavit účetní závěrku podle Mezinárodních účetních standardů definují ustanovení § 19 odst. 9 a § 23a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 19 odst. 9 zákona o účetnictví účetní jednotky, které jsou obchodními společnostmi a zároveň emitenty cenných papírů obchodovaných na burze v členských státech Evropské unie, použijí pro účtování a sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy. § 23a zákona o účetnictví upravuje oblast konsolidovaných účetních závěrek.

Konsolidující účetní jednotky, které jsou emitentem cenných papírů obchodovaných na burze v členských státech EU, dělají konsolidovanou účetní závěrku a výroční zprávu podle Mezinárodních účetních standardů. Ostatní konsolidující účetní jednotky se mohou rozhodnout, zda pro sestavení konsolidované účetní závěrky a vyhotovení výroční zprávy použijí Mezinárodní účetní standardy. Výše uvedená ustanovení se použijí podle bodu 3. Přechod-

ných ustanovení novely zákona o účetnictví č. 437/2003 Sb., poprvé v účetním období následujícím po účetním období, v němž vstoupila v platnost smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, tj. 1. 5. 2004.

Vykazování účetní závěrky podle IFRS (angl. International Financial Reporting Standards – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví; dříve IAS – International Accounting Standards – Mezinárodní účetní standardy) představuje odlišný přístup vykazování účetních výkazů, ke kterému v současné době existuje velice málo dostupné literatury v českém jazyce.

Proto bychom vás chtěli upozornit na novou knihu **IAS/IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví** od kolektivu autorů Lenky Krupové, Libora Vaška a Michala R. Černého, která je určena především finančním ředitelům, hlavním účetním a ostatním záměrcům o problematiku IFRS. Kniha ucele-

(Pokračování na stránce 5)

Dotace EU na výzkum a vývoj

Podle informace agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest mohou malé a střední podniky v ČR, které se účastní 6. rámcového programu EU pro výzkum a vývoj, získat dotaci ve výši čtvrt milionu korun. O pokrytí části nákladů spojených s přípravou návrhu řešení projektu mohou podnikatelé požádat bez ohledu na to, zda byly jejich projekty podpořeny z EU či nikoli. Musí pouze dosáhnout bodové hranice, kterou stanovuje nový program státní agentury CzechInvest na podporu účasti malých a středních podniků v 6. rámcovém programu. Žádosti o tuto dotaci přijímají regionální kanceláře CzechInvestu od 1. srpna 2005.

Podle zástupců CzechInvestu je účast Česka v projektech EU mnohem nižší než účast původních zemí unie (před rozšířením v roce 2004). CzechInvest se tedy rozhodl tento problém řešit novým programem, který by měl českým malým a středním firmám usnadnit vstup na pole mezinárodní technologické spolupráce.

Podnikatelé, kteří splní podmínky programu, budou moci na studii proveditelnosti, mzdové a režijní náklady a výdaje za poradenství získat dotaci v rozsahu 50 až 75 % celkových uznatelných nákladů. Maximální výše podpory je stanovena na 250 tisíc Kč. Přesné vymezení podmínek „Programu podpory malých a středních podnikatelů, kteří se aktivně účastní 6. rámcového programu EU pro výzkum a technologický rozvoj“ je k dispozici na internetových stránkách agentury CzechInvest a Ministerstva průmyslu a obchodu.

Rámcový program je hlavním nástrojem EU k financování výzkumu v Evropě. Je navrhován Evropskou komisí a schvalován Radou a Evropským parlamentem. Rámcové programy trvají 5 let s tím, že poslední rok jednoho a první rok následujícího programu se překrývají. První rámcový program byl zahájen v roce 1984. Právě probíhající 6. rámcový program pokrývá období 2002–2006. Jeho cílem programu je přispět k vytvoření Evropského výzkumného prostoru (ERA), který je zaměřen na posílení vědecké kvality, konkurenceschopnosti a inovací v Evropě. Tomu by mělo napomoci propojení výzkumného úsilí, kapacit a zdrojů na všech úrovních v podstatně větším rozsahu než dosud.

Příznivý vývoj ekonomiky by měl pokračovat

Ministerstvo financí na svých internetových stránkách zveřejnilo novou červencovou Makroekonomickou predikci České republiky. Predikce očekává, že nadále bude pokračovat příznivý makroekonomický vývoj. Ekonomický růst, tažený převážně investicemi a zahraničním obchodem, by měl v letošním roce i v roce 2006 dosáhnout 4 %. Největším rizikem pro udržení této úrovně ekonomické dynamiky je vývoj vnějšího prostředí. Výraznější zpomalení růstu a dovozu zemí EU by mohlo ohrozit zlepšování obchodní bilance. Další

(Pokračování na stránce 5)

(Pokračování ze stránky 4)

ným způsobem popisuje jednotlivé účetní standardy, a to ve stavu k 1. 1. 2005 včetně výčtu změn proti předcházejícím zněním před jejich novelizací.

V úvodu knihy je mimo jiné popsán proces tvorby IAS/IFRS, je zde uveden přehled jednotlivých standardů včetně příslušných interpretací a současně probíhající projekty IASB (pozn.: International Accounting Standards Board – Rada pro mezinárodní účetní standardy) zahrnující jak novelizaci již existujících standardů, tak přehled oblastí, které budou teprve předmětem zpracování ze strany IASB.

Následující a nejobsáhlejší částí knihy tvoří popis jednotlivých mezinárodních účetních standardů, včetně popisu novelizovaných změn

a ilustrativních příkladů. V závěru knihy je uvedena případová studie převodu účetní závěrky z české legislativy na IAS/IFRS, oblast vykazování malých a středních podniků, seznam požadavků na zveřejnění a další.

S obsahem této publikace jsme se blíže seznámili, a proto ji můžeme těm z vás, kteří se problematikou IFRS zabývají, vřele doporučit, neboť jednotlivé mezinárodní účetní standardy a ostatní související témata jsou popsány a vysvětleny velice srozumitelným a přehledným způsobem. Kniha tak umožňuje získat ucelený pohled na problematiku IAS/IFRS.

Ing. Milan Pašek

pašek@fucik.cz

Zákon o registračních pokladnách

Dne 1. 7. 2005 vstoupil v platnost zákon č. 215/2005 Sb., o registračních pokladnách (dále jen ZRP). Jeho cílem je snaha o správné a úplné zjištění a stanovení daňové povinnosti subjektů, jichž se zákon týká. Stručně vás proto seznámíme s jeho obsahem.

ZPR se vztahuje na všechny fyzické a právnické osoby, které provozují maloobchodní prodej nebo hostinskou činnost na základě živnostenského oprávnění. Je třeba však upozornit, že není rozhodující, zda je na živnostenském listě uveden název činnosti „maloobchod“ nebo „koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej“.

Každý daňový subjekt, který přijímá a vydává platby v hotovosti, je povinen vést evidenci o těchto platbách, pokud slouží pro správné stanovení daňové povinnosti. Od 1. 1. 2007 budou subjekty vymezené ZPR provádět evidenci plateb na registrační pokladně. Tato povinnost se nevztahuje na prodejní automaty a podomní prodej.

Registrační pokladna musí být certifikovaná, tzn. uvedena na seznamu, který vydá Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji. Certifikovaná pokladna má mimo jiné následující technické a funkční vlastnosti. Těmi nejdůležitějšími jsou:

1. pokladna musí mít fiskální paměť, kterou nelze pozměnit; v této paměti jsou jednorázově ukládány údaje z provozní paměti, které jsou zahrnuty do denní finanční závěrky;
2. pokladna umožňuje opakovaný tisk uložených údajů v různém členění, tzn. například podle jednotlivých sazeb DPH nebo druhu zboží (např. ovoce nebo pečivo, není vyžadováno podrobné členění jako jablko, rohlík);
3. pokladna má zobrazovací zařízení a lze vytisknout pokladní blok;
4. možnost zablokování provozu pokladny, je-li odpojena tiskárna nebo fiskální paměť;
5. ostatní požadavky jsou uvedeny v § 7 ZRP.

Před zahájením provozu registrační pokladny je nutno uzavřít smlouvu o servisu pokladny s autorizovaným servisním střediskem, dále předložit místně příslušnému finančnímu úřadu servisní knihu s potřebnými údaji (údaje o daňovém subjektu, doklad o nabytí pokladny, údaje o certifikaci...). Na základě těchto dokumentů získá subjekt od Finančního úřadu tzv. daňový kód pokladny. Prodávající je povinen zajistit evidenci plateb pomocí registrační pokladny nejpozději od 1. 1. 2007.

Ze zákona vyplývají i následující povinnosti:

- V pokladním místě (místo, kde se v prodejním místě uskutečňují platby) musí být viditelně uvedeno

1. jméno či název prodávajícího, vč. údajů, jako jsou bydliště nebo sídlo společnosti, DIČ a přidělené

číslu registrační pokladny;

2. upozornění o povinnosti vystavit pokladní doklad (jeho přesné znění stanovuje zákon).

Výše uvedené (kromě čísla registrační pokladny) je již nyní povinné pro všechny, kteří užívají jakýkoli typ elektronické pokladny. Na ty, kteří elektronickou pokladnu neuvádějí, se tato povinnost vztahuje až od 1. 1. 2007.

- **Zobrazovací zařízení pokladny musí být dobře viditelné a čitelné z místa zákazníka, pokud to druh činnosti umožňuje.**

Tato povinnost neplatí pro interiéry, ve kterých není vhodné z hlediska narušení prostředí zobrazovací zařízení viditelně umisťovat, příkladem mohou být restaurace.

Ministerstvo financí má samozřejmě zájem na tom, aby živnostníci uvedli do provozu registrační pokladny co nejdříve. Snaží se je proto motivovat daňovými úlevami v rámci novely zákona o daních z příjmů. Tyto snahy jsou však zatím ve stadiu návrhu a novela ZDP ještě nebyla Parlamentem ČR schválena.

Ing. Květa Herinková

herinkova@fucik.cz

nárůst cen ropy by se odrazil v důchodové situaci podnikové sféry a s určitým zpožděním by mohl brzdit investiční aktivitu.

Spotřeba vlády v prvním čtvrtletí letošního roku sice poklesla o 3,8 %, nicméně ve druhém a třetím čtvrtletí se projeví pořízení nadzvukových letounů. V příštím roce předpokládá MF pokles spotřeby vlády o 0,2 %.

Růst spotřebitelských cen zůstane pravděpodobně mírný s průměrnou mírou inflace 1,8 % v letošním roce a 2,2 % v roce 2006. Růst zaměstnanosti, který se obnovil letos po dvou letech poklesu, by měl přetrvávat i v roce 2006 a měl by dosáhnout 0,4 % v obou letech. Podíl deficitu běžného účtu na HDP, který vyjadřuje míru vnější rovnováhy, by měl pokračovat v poklesu k úrovni 3,5 % v roce 2006.

Státní rozpočet zatím v přebytku

Po sedmi měsících, které z roku 2005 uplynuly, hospodáří stát stále s přebytkem. Celkové příjmy státního rozpočtu dosáhly výše 497,2 mld. Kč, výdaje byly čerpány v objemu 486,9 mld. Kč. Na konci července činil přebytek 10,3 mld. Kč. Přestože oproti stejnému období minulého roku je to o 59,1 mld. více, což je nejlepší červencový výsledek za posledních osm let, počítá vláda na konci roku se schodkem 83,6 mld. Kč.

Vyhláška o formulářích na podávání návrhů na zápis do OR

Vyhláškou 250/2005 Sb., která vyšla ve Sbírce zákonů 28. června 2005, stanovilo Ministerstvo spravedlnosti závazné formuláře na podávání návrhů na zápis do obchodního rejstříku a seznam příloh, které se k těmto návrhům přikládají. Obsah formulářů a seznam příloh ministerstvo zdarma zpřístupní. Vyhláška nabyla účinnosti 1. července 2005.

Smlouva o nájmu podniku

Motivy, proč se smluvní strany dohodnou na nájmu podniku, mohou být různé.

V minulosti se analogické vztahy uzavíraly nezávisle na účelu přenesení zisku z provozování podniku z vlastníka, kterým byla společnost vzniklá z tzv. kuponové privatizace, na nájemce, jímž byla společnost patřící managementu vlastníka či s ním jinak spojená. Protože současná právní úprava již nejen postihuje vztahy mezi menšinovými a většinovými akcionáři a mezi tzv. propojenými osobami, tedy osobami určitým způsobem ekonomicky provázanými, ale i v základních rysech upravuje nájem podniku, budou i důvody pro uzavření smlouvy o nájmu podniku jiné.

Více se dočtete v článku Mgr. Kristiny Reschové, Smlouva o nájmu podniku, v Právním rádci č. 7/2005, který vyšel 28. července.